

Szerkesztőfőnök:

Nagy-Bécskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybécsekerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszámolások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybécsekerek, 1899.

XXVIII évfolyam. 30 szám.

Hirdetési árak:

Égész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy óra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Kedd, február 7.

A kibontakozás.

Nagybécsekerek, február 7.

A helyzet ugyanaz, a mi Fejérváry és Széll bécsi útja előtt volt: a kormány egy hajszálnyit sem tért el eredeti álláspontjától. Az ellenzékhez intézendő mai üzenetében álláspontját mindenben fenntartja. Ha az ellenzék békét akar: engedni fog, mert engedni kell.

Pedig micsoda merész remények fűződtek a bécsi audienciákhoz! Micsoda boldog kombinációkat fűztek hozzá az ellenzéki lapok. Nem is tettek „hangfogót“ a korai örömök hegedűjére. Haragott a diadalmi ének s bizonyos ujságok — köztük az, a mely a disszidensek szócsövének tartatik — már is haditáncot járt a Bánffy Dezső politikai holtteste felett.

S ime, Bánffy Dezső nem politikai holttest. Számolni kell vele a politikában. Meg kell neki szavazni az indemnitást, habár Horánszky Nándornak téli kurára Karlsbadba kell is utaznia.

Tehát: tisztelegj! Kevély obstrukciós hadak le a főveggel, meg kell hajtani zászlókat a kemény és gyűlölt ellenfél előtt! Nem azért, mert személyi hiúságának kell meghoznotok az áldozatot, de mert a parlamenti élet minden erkölcsi törvénye s egy meg nem győzött, nagy, egységes párt önérzete, de a korona méltósága is kívánja.

Igy kívánja a parlamenti élet minden erkölcsi törvénye. Mert annak, a mit a parlamenti zendülés közös feliratba foglalt, hogy a Bánffy kormánynak semmit sem fognak megszavazni, annak a fogadalomnak meg kell törni.

Igy kívánja a szabadelvű párt önérzete, a mely elnyomó, nagy többséggel rendelkezik a Házban, a mely akaratát nem érvényesíthette a parlamenti forradalom folytán; de a mely csak úgy állhat szóba egyebekben a terrorizáló kisebbséggel, ha a budgetnélküli kormányzás

még azon kormány alatt szűnik meg, a melyet ebbe a hóval borított Sipka-szorosba az obstrukció hazafiatlansága belekényszerített.

Igy kívánja végre a korona méltósága. Mert végre is, a korona ma is legteljesebb bizalmával tiszteli meg Bánffy bárót. Oly teljes politikai és egyéni bizalmával, a minővel politikai ellenségeit — még újdonsült politikai ellenfeleit sem véve ki — mind összevéve sem tisztelte meg soha.

Ha a korona beleegyezik abba, hogy az indemnitás megszavazása ettől a kormánnytól megtagadtassék, ez szankcionálása volna az obstrukció jogos voltának. Ez azt jelentené, hogy a többségnek, a koronának bizalma melleskes dolog a politikában. A legfőbb alkotmányos tényező nem ez, hanem a Polónyi és — Horánszky urak vállveregető rokonszenve . . .

Az ellenzék — elhiszszük — békét akar, mert a háboru végén a végső enyészet és a bűnök büntetése leselkedik reá és mert lelkiismerete ébredni kezd halálos álmából amaz iszonyu anyagi és erkölcsi rombolás láttára, a mibe az obstrukció az országot döntötte.

De ugy tesz, mint Jókai regényében (az „Új földesur“ ban) az iparlovag, a ki Ankerschmidt ezredes gyönyörűséges leányát elszökteti. Az apa, hogy szerencsétlen leányát kimentse a kalandor körmei közül, busás váltságdíjat ígér. De a szóban forgó kétes ur ugy hiszi, minden kockázatát nélkül visszaélhet az atyai szív fájdalmával és szegyenével. Evés közben jön meg az étvágy. Mindig többet követel, horribilis summákat; ugy gondolja, semmit sem tagadhatnak meg tőle.

De a végzet tulajár a kalandor eszén. A leány meghal s a szerencselovagnak felkopik az álla. Jókai ezt az eljárást az archimedesi csavar alkalmazásának mondja.

Ez jutott eszembe, valahányszor olvastam az ellenzék tulzó követeléseit. Ők

is az archimedesi csavart akarnák alkalmazni; de oly ostobák nem lesznek, mint az új földesur kalandora. Nem engedik annyira jutni a dolgot, hogy a leányzó, a béke, örök álmra zárja le szemét s hogy így felkopják az álluk nekik is.

Ertjük mi, hogy némelyek spekuláltak a monarchia szorult helyzetére, a nagyhatalmi állás érdekeire s hogy ennél fogva bátran megkísérlették a követelések tulajdonítását.

De mert minden handabanda és spanyol kérkedés dacára, a parlamenti háborut az obstrukció sokkal kevésbbé bírja ki, mint a kormány és a szabadelvűpárt: hideg vérrel vártuk be azt az időpontot, ahol a béke gyári áron alul kapható.

A kormány felállított feltételeihez változtatlanul ragaszkodik. Az első pillanattól fogva az volt az álláspontja, a mi ma. Nem azért, mert makacsabb, vagy követelőbb volt az ellenzékénél, hanem egyszerűen azért, mert azokat a feltételeket érett férfiak érett észszel állapították meg s így az lealkuvásnak tárgyát elejétől fogva nem képezhetette.

E feltételekben semmi sincs, a mi az ellenzéki pártokra nézve megalázást jelentene.

Nincs bennük semmi, a mit pártönzés diktálna.

Nincs benne semmi, a mi túl lépne az elkerülhetlentül „szükséges“-nek korlátain.

Nincs benne semmi, a mit a Bánffy-kormány a maga részére kérne.

A ki azokat megadja, az a parlamenti élet erkölcsi törvényeinek és az országnak adja meg.

Horánszky uréknak tehát engedni kell. De miből kell engedni?

Pártjuk és az ország érdekéből semmit. De engedni kell makacsságukból, taktikázásukból, boszuvágyukból, gyűlöletükből, epéjükéből. S engedni kell abból az illuziójukból, hogy ők a Bánffy-kor-

A „TORONTAI“ tárczaja.

A mostani enyhe tél.

— A „Torontai“ eredeti tárczája. —

Az időjárásról írni vagy beszélni nem illő dolog. Így tartják azt a jobb társaságokban. Mi azonban, kik szintén szeretjük a jó társaságokat — értvén es alatt a tudományos könyvek társaságát — nem csinálunk magunknak ezekből illemtkérdéseket, hanem úgy fogjuk fel az időjárást, mint oly hatalmaságot, melynek kérihetetlen befolyása van földi életünkre — a legmagasabb köröktől fogva le egész a tenyészélet legalacsonyabb fokán álló objektumig. Egészségünk, életünk, kedélyünk hangulata, ésszjárásunk, vagyonunk, szóval életünk minden viszonyai alá vannak vetve az időjárás szépségeinek. Az időjárás, tágabb értelemben pedig az éghajlat, még a nemzetek beléletét, szellemi állapotait is befolyásolja. Nem akarnék ugyan a mostani időjárás és politikai viszonyaink rendkívüliségeiben logikai összefüggést keresni; habár az éghajlati és időjárás viszonyok — mondja Tristram — a hébert és római buja-baja sárására, a lapot annak kialakására, az angol nyugalomra kényszeríti, addig a német leissza, a francia kifütyli

bánatát. A magyar — azt tartjuk sirva vigad; most pedig: vészekedik.

Annyi igaz, hogy a mostani tél ugyancsak reá cáfol Flammarionra a híres francia író-csillagászra, ki egy európai új jégkorszakot jósolt. H a n n a híres bécsi meteorológus is az összes közép-európai közép-hőmérsékletek alapján a hők fokolytonos csökkenését konstataálta.

Valamegy vidék időjárás viszonyait igen sokféle tényező befolyásolhatják. Asoknak rendszer vagy rendkívüli voltát tudományos buvázkodás tárgyává tennünk hosszadalmas dolog volna. Most csupán néhány példával akarjuk bizonyítani, hogy az időjárás rendkívülisége gyakori s miszerint éppen úgy követheti a gyenge telet egy következő rendkívül hideg is, mint a feltűnően forró nyárra szokatlanul hűvös is követhetik. Habár el kell ismernünk, hogy a rendkívüliségnek tudományos uton meghatározható okai vannak, még sem lehet azt egy új periódus kezdetének tekintenünk. Az időjárás rendkívüliségeiben szabályszerűséget keresünk annál kevésbbé van okunk, mert mint Dove kimutatta, a hőmérsék eme rendkívüliségei nem terjednek ki az egész földre, hanem annak csak bizonyos részeire. Miként most is olvassuk Amerikában a miekkal megfelelő szélességi fokok alatt erős tél, sőt rendkívüli időjárás uralkodik. 1829. évben a december egész Európában roppant hideg

volt. Berlinben 7, Párisban 6°-al volt kisebb a közép hőmérsék a rendszerél; Szent-Pétervárott és Kazánban már sokkal kevesebb volt a hőcsökkenés, míg Irkutskon, Sziberiában, Island szigetén, de főleg Észak-Amerikában 4-5°-kal emelkedettebb volt a havi közép-hőmérséklet.

Zimmermann a rendkívüli időjárások, főleg a hideg telek több példáját sorolja fel 1594. 1621/22 de különösen 1709. telek alkalmával az adriai tenger Velence vidékén befagyott s a hőmérséklet — 20° körül járt. 1657/58-ban Franciaországban oly rendkívüli hideg tél volt, hogy a pincékben a hordók tartalma fagyott meg s a bort fejszével mérték.

Régi magyar megfigyelések is bőven maradtak fenn, ugy a rendkívüli hideg, mint az enyhe telekről. Csak egyet-kettőt sorolunk fel: 1182-ben oly enyhe tél volt, hogy febr. 2-án a fák telve voltak gyümölcsessel; 1186-ban már ismét oly lágy tél volt, hogy január havában a fák virágoztak, februárban diónagyasú almák voltak. 1287-ben Strassburgban a lomblevelű fák nemcsak zöldék voltak karácsony és viskeresztkor, hanem virágoztak is; busavirág, viola, földi eper volt a mezőkön, áprilisban a szőlő virágozott. Az aratás igen bő vala — 1586/87-re forduló télen a gabona már husvétra kalászos volt. Sopron vidékén rendkívül sok bor termett. Majd 1620-ban márciusban a méhek készen

mánynak a csufos bukás sircödrét ásták meg.

Bizony nem ásták meg. Mert Bánffy Dezső főleg a kiegyezés megkötésére vállalkozott s célját elérte, bármint kicsinyelték is ellenségei.

A harminc év óta kötött kiegyezések legjobbjának emléke ennek a kormány-nak a nevéhez lesz fűződve elválatlanul, akár lesz meg a béke, akár nem lesz meg.

De meglesz. Mert a kormány és pártja becsületesen és őszintén akarják.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 12. Az 18. hitközség közgyűlése.
Február 12. Iskolagyermekbarát közgyűlése.
Febr. 12. A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlése.

Febr. 13. Közig. biz. ülése.

Február 14. Kerékpárosok vig. estélye.

Febr. 18. Könyvnyomdászok táncestélye a kassinóban.

A gőz- és kádfürdő minden nap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hőmérséklet részére kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/2-6-tól 8 óráig este utak részére is.

— **Szedik a munkásigazolványokat.** A gazdánép jelenleg még alkuban van a tavasszi és nyári mezői munkálatokat illetőleg s csupán az ipari munkások szedik ki sürűen a város házán igazolványukat s kötik a szerződéseket. A mezői munkálatokra vonatkozó szerződések megkötésére csak március közepe táján kerül sor. Érdekes, hogy egy pár dühös izgató, kiket tavaly semmiképpen sem lehetett rábírní, hogy belássák az 1898. évi II. t. c. üdvös voltát, most megalázkodva jön s töredelmes mea culpa mellett szedi ki az igazolványát.

— „Egy új telepítési rendszer.“ Iy címen február 9-én a Magyar Közgazdasági Társaság budapesti helyiségében felolvasást tart Jessenzky Ignác, nagykikindai lelkész, a jeles író és felolvasó.

— **Perosi oratoriuma Nagy-Becskereken.** Az ezévi zenei élet kimagasló eseménye volt Rómában Perosinak, a fiatal 27 éves pap oratoriumának „Krisztus föltámadása“ bemutatása. A pápa ő szentsége kiváló érdeklődést tanusít a fiatal pap talentuma iránt, a ki a templomi zenét van hivatva reformálni. Most körutra indul Perosi, hogy egy olasz quintettel bemutassa ezen oratoriumát. Mangold Hermann nagybecskereki könyvkereskedőt szintén felszólította Perosi imprezáriója, hogy Nagybecskereken rendezzen egy estélyt, melyen az oratoriumot bemutatják. Amint mi ismerjük a viszonyokat, elég közönség van, a melyet ez az érdekes mű érdekel, különösen, ha a katolikus iskolák vezetői busgólkodnak a hangverseny létrejöttén. Az érdekes vállalkozást különös figyelmébe ajánljuk a zenei köröknek.

voltak a rajzással; sok gabona és bor termett. 1721-ből fönmaradt Rácskeve város jegyzőkönyvében olvassuk, hogy az akkori télen oly szép idők jártak, hogy a Dunán nemcsak jég nem volt, hanem egész télen át nyári melegek jártak. Igen bő esztendő lett utána.

Sok egyéb esetet felsorolhatnánk még annak bizonyítására, hogy az enyhe telek után bő termés volt; bajos dolog tehát azt következtetni, hogy a rendkívüli időjárás után minő gazdasági évünk lesz. Hogy mennyire jogosult az egyik évszak rendkívüliségéből a másikra következtetni, olyan problema, mit sem a tapasztalás, sem a tudományos megfigyelések nem világítanak meg eléggé. Délmagyarország történetéből feljegyezve találjuk az 1798. év telét, midőn februárban már nyári melegek jártak. Az egész télen át nem fagyott. Március elején a fecskék megérkeztek s nyári viharok voltak; mégis kiváló jó termés követte az enyhe telet. Ebből az esetből még azt is következtethetjük, hogy akkor az időjárás nem lokálisan volt enyhe, mivel a fecskék is megérkeztek, melyek pedig egy-két nap különbözettel országsszerte szoktak megérkezni.

Az időjárásai tényezők oly sokfélék, hogy a holnap esélyeit sem tudjuk egész bizonyossággal kissemitani.

V. B.

— **Szökött katona.** Gyöngyölet a katona élet, mondják azok, a kik csak parádésan láttak bakagyereket, mert a tényleges szolgálatban állók éppen az ellenkezőjét vallják. Tanu erre a többek közt az a körülmény, hogy az utóbbi esztendőben egy egész armádia kikerült volna azokból a kik megszöktek az ezredtől s a délvidéken akartak átjutni Szerbiába. Legutóbb Halasi Géza gyöngyösi huszár szeretett volna Pancsováról könnyű szerrel Belgrádba jutni, de a rendőrség letartóztatta s átadta a pancsovai katonai parancsnokságnak.

— **A jégcsapok.** Tél apó, ha a fejét megbedrostatja, jégcsapok képezik a fürtjeit. Jég csapokhoz az idei télen pár nap óta van először szerencsénk. Idáig nagyon is kopasz volt a tél, de most, nem hiába, hogy a farsangban benne vagyunk, a hű Tél apó is felbodorította a haját. Délelőtt még csorog csöppög az ereszetekről a meglotyadt hóviz, délutánra pedig neki szigorodván az idő, az ereszet alján a lecspegegő vizből így formálódnak a jégcsapok. A hű Tél apónak bodorított, szép fürtjei.

— **Takonykór.** Roggendorfól jelentik, hogy ott a lóállományban kiütött a takonykór s így a községet zár alá helyezték.

— **Farsang a megyében.** Folyó hó 2 án a basahidi önkéntes tűzoltó egyesület saját pénztára alapja javára táncvigalmat rendezett, mely minden tekintetben igen jól sikerült. Az egylet javára felüszáztak: Szávits Szilárd 10 frt, Konstantin József 3 frt, Kastory Antal 3 frt, Pal János 2 frt, Barbulovits Péter 1 frt 50 kr., Krausz Hermann 1 frt, Gruits Zsivoin 1 frt, gör. kel. dalegylet 1 frt, Nedelykovits Milos 50 kr., Krausz Leopold 50 kr., Jankovits János 1 frt, Schlesinger József 50 kr., Irita Mátvás 50 kr., Weber József 50 kr., Bekk Ferenó 50 kr., Básiy Lyubomir 50 kr., Valter Gyözó (Tordaról) 50 kr., dr. Roth Samu 50 kr., Nikaolity Száva 50 kr., Pásity Katica 50 kr., Trifunats Emilia 50 kr., Gruits Dusán 25 kr., Legenfelder Márton 20 kr., Bicsók Ferenó 20 kr., Kanissai N. 20 kr., Hanel Géza 50 kr., Fridrich András 10 kr. Fogadják a nemesszivü tulfiastók az egyesületnek ez uton is kifejezett hálás köszönetét.

— **A becskereki farkasok.** Ne méltóztatásuk megjedni, mert nem Nagybecskereken, hanem Kis-Becskereken (Temesmegyében) grasszálnak ezek a kellemetlen s mint mondják, veszedelmes állatok. A Sz. N. szerint az elmúlt éjjel is egy juhnyáját megtámadtak. Több juhot vérsre téptek. Két juhót pedig a nádasba hurcoltak be, hol is reggel szétmarcangolt maradványukat találták meg a pásztorok. E őbb pedig a torontáli Bessenýó községben garázdálkodtak a farkasok. Itt is juhokat téptek szét. A vadászok azonban nem sok sikert reményelnek a tervezett vadászattól, mivel a kisbecskereki rengeteg nádasban igen alkalmas buvóhelyük van a farkasoknak.

— **Megzavart leányszöktetés.** Ujvidékről vasárnap délután egy rendőrlégényvel kocsin ment Gaál Rezső rendőrkapitány Mosorin felé. A mint az ut Káty felől Gyurgyevó felé tér át, látja, hogy nagyvágatva száguld két szürkével befogott kocsi, a melyen a lovakat ostorozó kocsison kívül még két alak ül. Midőn a vágatató kocsi előtte vagy egy düllönyire elszáguldott, elfojtott női sikolyt hall a kocsirol s akkor vesszi észre, hogy a kocsi saroglyájában egy női alak fekszik. Feje a kocsin kívül lehajtvá, hajzata szabadon lóg, az egyik alak torkát szorongatja s mellére kést szegez: leányrablók voltak. Utánuk eresztette saját fogatát s midőn vagy 100 lépésre beérte őket, rájuk kiáltott, hogy álljanak meg. Azok oda se hederítettek s csak még jobban ostorozták az amugy is vesszettül vágatató lovakat. Erre Gaál a kéznél volt puskával a levegőbe lött — amazok csak egyre vágattak. No hát akkor „rajta, rajta!“ odadobja a gyeplőszárt a lovak közé s a tanult huszárlovak mint a fergeteg mennek előre. Egy-kettőben utóléri az üldözött kocsit, elhalad mellettök, a gyeplő is kézbe kerül s saját kocsiját keresztbe fordítja az uton. Az üldözöttök nem menekülhetnek. Gaál leugrik a bakról, fegyvert fog; a szökevények fenyegetődsnek, de arra a kapitány legénye ott terem s a menekülők megadják magukat. A derék kapitány és legénye bekisérik őket Gyurgyevóra, a hol épen észreveszik a leányrablást s utban vannak üldözni a tetteseket. No de hát nem volt többé szükség rá, mert Gaál átadta őket, a leányt is érintetlenül.

— **Megszűnt sertésvész.** A Jankahidhoz tartozó Ó-Major, Karolina-major és Emilia majorokon megszűnt a sertésvész s így a sárt feloldották.

— **Agyonlított a bedölt pince.** Gyertyámoson halálos végü szerencsétlenség történt. F. hó 1-én Bundy József odaváló parasztgáda házában a pince bedőlt. Midőn a romok eltakarításához fogtak, Bundynak anyósát, a 70 éves Rosenaweig Jánosnét eltemetve halva találták föl a romok között iszonyuan összezsuzva. Hogy hogyan került a szerencsétlen öreg asszony a pincébe, hosszátartozói nem is gyanítják. Az ügyben a vizsgálatot a billédi járásbíróság megindította.

— **A borhamisító cég végzete.** Tragikomikus eset történt vasárnap este a budapest-faranc városi pályaudvaron. A Bink Ede aradi borkereskedő két waggon borával foglalatoskodott néhány vasuti munkás, az aradi vonal sineire gurítván a hordókat, s e közben, hogy hogy nem, egy kis összeütközéstől három hordónak lepattant az abroncsa. Mire a bor vidáman csergedezni kezdett a dongák eresztékei között, miképpen a kis patak. A munkások tiszta szivükből sajnálkoztak a Bink Ede kárán, mindasáltal teleregették a kalapkarimáikat és nagy meglepedéssel szürcsölték az olósó italt. Gyönyörűségüket azonban csak rövid ideig találták benne, mert a Komáromba feladott finom borok ise átkozottul kellemetlen volt, néhányan ki is locsolták a maradékot, s ezek még csak jól jártak, azokat ellenben, a kik tovább ittak, nemcsak a gyomorgóros fogta el, és egyéb tünetei a hevenygyomor- és bélhurutnak. Ez a családás mélységesen elkészerítette a derék munkásokat, kik rászedve éresték magukat s nyomban elhatározták, hogy bossut állanak. Föl is jelentették az esetet az állomásfőnöknek és a pályaudvarban állomásozó rendőrnek. Az állomásfőnök jelentést tett az igazgatóságnak, onnan Farkas vasuti ellenőr kijött az állomásra s jegyzőkönyvet vett fel az összetört hordókról s azok tartalmáról, konstatalván, hogy e tartalom nem annyira ménes bor, mint inkább a legrosszabb minőségü spiritusz vizuel bőségesen felhígítva, melybe tessék-lássék egy kis borsepröt is tettek. Ezt e vizsgálati eredményt astán rögtön megtáviratozták az aradi rendőrségnek, mert a szállítmányt azért elküldik a rendeltetési helyére.

Nocker János hangversenye.

— február 7.

Igaz örömmel jegyezzük fel azt az örvendetes tény, hogy rövid idő alatt két, anyagilag és erkölosileg egyaránt sikerült hangversenyben volt része a becskereki közönségnek. A tegnapi Nocker-est, még a minapinál is látogatottabb volt, a minek okát nagyrészt a derék tenorista köskedveltségében találjuk, nem kevésbbé azonban a hangversenyrendesők fáradszhatlan busgóságának tulajdonítandó, kik Rónay főispán szépszemlemtü nevének vezetése alatt elkövettek mindent, hogy a nagyközönség figyelmét a hangversenyre felhívják.

A koncertet egy Kokits (harmonium), Ripka (szongora) és Uszonyi urak által mesterileg játszott hármassal (Lohengrin-egyveleg) nyitották meg.

Zajos taps fogadta Nocker Jánost, ki ezután lépett a podiumra, szép tenorjának egész varázsával énekelvén két Mendelssohn-féle dalt. Hogy viharos taps kélt a szép ének nyomában, alig kell talán emlitenünk.

Polgár Jolán kisasszony sok érselemmel és intelligens felfogással játszott egy ábrándot a „Büvös vadász“ szép dallamáról. A bájos fiatal hölgy pompás játékát ólénken megtapsolták.

Dr. Brájjer Lajos egy humoreszkjét olvasta fel ily címen: Vasuti kaland, vagy spányol felebarátod feleségét meg ne csökoljad.

Ismét Nocker lépett a podiumra s nagy hatással énekelte egy Schumann és két Mascagni dalt.

Nagy tetszésben részesült Ripka, Kokits és Uszonyi urak második hármasa is.

A hangverseny utolsó száma ismét Nockeré volt, ki elragadó szépen énekelte Rubinstein „Du bist wie eine Blume“ címü dalát és néhány magyar népdalt. A szünni nem akaró tapsnak engedve, megtoldotta műsorát Schubert „Erlkönig“-jével.

A hangversenyterem csakhamar átváltosott táncotermmé s a fiatalok épen nem haragudott esért a variációért. A diszes hölgyközönség sorából a következő neveket sikerült feljegyeznünk:

A s s z o n y o k: Rónay Jenőné, dr. Dellimanics Lajosné, özv. Hertelendy Imréné, Botka Béláné, dr. Vincsehidy Ernőné, Paul

Agostonné, D'Elvert Lajosné, Récsy Gyuláné, Steinbach Antalné, dr. Piechl Szilárdné, Haidegger Odönné, dr. Nónay Pálné, Lienert Gyuláné, Kokits Jánosné, dr. Brájler Lajosné, Reitter Oskárné, Menczer Lipótné, dr. Milassin Kálmáné, dr. Hollaender Lászlóné, Lucsics Miklósné, dr. Perisics Zoltáné, dr. Stassikné, Lowieserné, dr. Polgár Sándorné, Uzonyiné, Beller Istvánné, dr. Várady Imréné, Smetanané, Slavikovszkyné, Kék Istvánné, Franz J. L. né, Mayer Rösszóné, dr. Haidegger Lajosné, Fischer Lipótné, Steinitzer Gézsáné, dr. Sauerwald Bálintné, Herr Odönné, Weiss Izidorné, öz. Schwarz Mihályné, Vattay Miklósné, Daun Gyuláné, Kéler Akosné, Napholtz Agostné, öz. Spiegelné, Engel Laura, Grünfelder Antalné, Jokly Lipótné, Fritsné, Nocker Jánosné, Strasser Jakabné, Hermann Istvánné, Müller Antalné, Perényi Antalné.

Leányok: Beller nővérek, Daun nővérek, Franz Etelka, Haidegger nővérek, Jokly nővérek, Kokits Márta, Kollarich Erzsike, Polgár Jolán, Récsy nővérek, Schers Ilonka, Smetana nővérek.

Színház és irodalom.

= **A tavaszi színi szezon.** A nagybecskereki színtestület bizottság tegnap dr. Grandjean polgármester elnöksége alatt ülést tartott, melyen Halmay Imre színházi engedélyét április hó végéig meghosszabbították. Halmay két hónapot szándékosik Nagybecskereken tölteni.

= **Hajnali harangszó.** Mint fővárosi levelezőnk jelenti Hevesi József és Karczag Vilmos e legújabb munkája a budapesti színházban zajos sikert aratott. A szerzők igen ügyesen megoldották azt a kérdést, mi lehet egy erkölcsileg bukott leányból tisztességes nő. A szerzőket ismételtén a lámpák elé hitták.

= **A karrier kezdete.** Az országos mintarajziskola növendékei az idén is rendestek kiállítását, mely a napokban nyílt meg. Az egész fővárosi sajtó elismeri, hogy a művész-növendékek kiállításának művészi színvonala évről évre emelkedik és sok eredeti, figyelemreméltó tehetség kezd meg ott szárnypróbálgatásait. Örömmel olvassuk a budapesti lapokban, hogy a több százra menő képek között kellemes feltűnést keltettek egy nagybecskereki művész-növendéknek, V. Várkony Józsefnek számarstudiumai és sikerült tájképei.

= **Uj Idők.** Ami e héten esemény történt, sorra bemutatja az Uj Idők legutóbbi száma szép művészi képekben. Először is közli az újonnan megválasztott Kisfaludysták arcképeit, közli Róth modern, az aranyéremmel kitüntetett üvegfestményeit, a tragikus végű bolgár fejedelemasszony arcképét, az amerikai házaltalásokat három képben, a zöldfa-utcai főiskolát stb. A szövegben egy érdekes angol regény mellett folyik Ambrus Zoltán regénye, verset Varsányi Gyula írt, novellát (A hercegnő regénye) Széllőy Zsigmond, művészeti cikket Lyka Károly, szellemes rajzban beszél a tipussá vált Horkayné a kaszinóról, Bródy Sándor pedig nagyobb novellát kezd.

= **Az egyiptomi művészet** legszebb emlékeinek a karnaki nagy templom oszlopainak pompás színes mását adja a „Nagy Képes Világtörténet” most megjelent 12-ik füzeté. A természet legbájosabb növényének, a lotosnak vonalait utánosták az egyiptomiak oszlopokos báju oszlopokon. A bimbózó lotos-szárat, a kinyílt kelyhű lotos-virágot és legfőbb épületeiknél a többi cikkű lotosokozogot. Ki is festették e hatalmas, de finom vonalú oszlopokat, a kék, sárga és vörös szín legesebb árnyalataival. Finom vonalakkal varásozták az oszlopokra a lotoskehely köré a növény pompás leveleit, tövükön tarka szalaggal szorítva által. A lotos-köteg alul is levelekkel ékeskedett, az oszlop lábánál; ott a hajtásokat jelölte meg a művész, gyengéd, halvány vonalakkal. A virág kelyhét ábrázoló oszlopfőt keskeny kék vonalak tarkázták, mintegy a növény erei. A bimbó keskeny vállkőbe ment át, úgy tartotta az épületet, a többi oszlop követlenül hordta terhét. Gyöngéd, finom, elkelő oszlopok ezek, még nagy arányokban is az egyiptomiaktól, kik oly szerencsésen tudták összeolvasztani a báj és kecsét a hatalom és erő jellemvonásaival. Az ó-egyiptomi művészetet egészében kitűnően ismerteti az illusztrációkban dús gazdag „Nagy Képes Világtörténet”, melyből most a 12-ik füzet jelent meg. Egy füzet ára 80 kr. Kapható minden hazai könyveskereskedésben és a kiadó társulatnál.

Táviratok.

Schlauch a királynál.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ó felsége ma egy óráig tartó kihallgatáson fogadta Schlauch Lőrinc bitorost.

A béke.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az O. E. jelenti: Kétségtelen már, hogy a kompromisszum minden esetre létrejön; megkötése azonban csak 8-10 nap múlva várható. Egy részről oly kérdések vonatnak be az ellenzék részéről, melyek nem tartoznak a jelenlegi helyzethez és a melyek megoldását nem lehet improvizálni, mint például a választási reform kérdése. Másrészt pedig az ellenzék huza-vona taktikájával a szabadelpártárt kebelében a béke utáni sóvárgást akarja nagyobbítani és úgy vélekedik, hogy ezáltal megerősíti azon csoportot, a mely új kabinetet kíván kifejezett béke szándékkal.

A folyosó hangulata.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján ma élénken tárgyalták azt a kérdést, hogy a Fejérváry-féle miniszterium átmeneti lesz-e vagy pedig Széll Kálmánt bizza meg a király a kabinet alakításával. Abban találkoztak a vélemények, hogy bármelyik eset következék be, új kabinet-alakítás aligha lesz március előtt.

A pourparler-k.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A disszidensek ma adták át az ellenzéknek a kormány válaszát. Bánffy báró, Fejérváry báró és Lukács miniszterek ezután a disszidensekkel és Széll Kálmánnal a miniszteri szobában hosszasan tanácskoztak. Hír szerint az ellenzék nincs megelégedve a kormány válaszával s különösen nincs az összeférhetlenségi esettel. Azért is kérdést akarnak intézni a kormányhoz, vajjon ez a válasz ultimatum jellegű-e?

A személyi kérdések.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellenzéki oldalról megkísérelték a diskusszióba belevonni a személyi kérdést, nevezetesen Bánffy utódjára nézve, de ilyen tárgyalásokba a kormány határozottan nem ment bele. Az ellenzék azt is híresztelte, hogy Perczel Dezső belügyminiszter lesz a Ház elnöke s miniszteri helyét Tisza István gróf foglalja el, miután pedig a Bánffy kabinet megkapta az indennitást, feloszlatják a képviselőházat. Széll Kálmán azonban kijelentette, hogy a Ház feloszlatásáról ez idén szó sincsen.

Az öngyilkos Koburg herceg.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott d. u. 3 óra 50 perckor.) Meranból telegrafálják, hogy Alfréd koburgi herceg régi lösebe következtében meghalt. Az öngyilkos néhány hónappal ezelőtt 150.000 márkát vesztett kártyán. Akkoriban nagy port vert föl a dolog s a megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az egyik játszó tisztársra hamis játékos volt, a másik pedig uzsorára adott kölcsönöket a hercegnek. A két tisztet tartóztatták, a herceget pedig az orosz cár udvarába küldte Vilmos császár. Koburgi Alfréd annyira szívére vette azt, hogy Darmstadtban golyót röpített a fejébe. Súlyos betegségbe esett ezután, melyből azonban kigyógyították, úgy hogy visszatért szülőihez, majd Meránba ment tudni, hol ma régi sebe következtében meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. február 7.

A közsarutizlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	uj	78	10.30	10.35	80	10.50	10.60
Tiszavidéki	„	78	10.40	10.50	80	10.60	10.70
Pestvidéki	„	78	10.35	10.45	80	10.55	10.65
Bácskai	„	78	10.50	10.55	80	—	—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	8.05	8.10
„	„	másodrendű	—	7.95	8.00
Árpa	„	takarmány	60-62	6.10	6.40
„	„	égetni való	62-64	6.70	7.50
„	„	sőrfőzésre való	64-66	7.70	8.50
Zab	„	—	39-41	5.80	6.05
„	„	bánsági	—	5.55	5.80
„	„	másnemű	—	5.50	5.60

Határidő-izlet.

Budapest, február 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt kielégítő. Kötetett: Buza márciusra 9.78— 9.79 „ áprilisra 9.56— 5.57 Rozs 8.66— 8.67 Tengeri májusra 4.83— 4.84 Zab márciusra 5.86— 5.87 Repece augusztusra 12.20—12.30

Hirdetések.

Pancsovai főszolgabírószágtól.

705. 1899. szám.

154-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett glogoni községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 600 frt évi fizetés, 4-öl tűzifa és természetbeni lakás élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírószághoz folyó évi február hó 20-ig küldjék be.

A választás folyó évi február hó 21-én fog Glogon községében megejtetni.

Pancsován, 1899. évi január hó 29-én.

Jablonszky,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

A kis-zombori Segélyegylet s Hitel-szövetkezet IV-ik 10 kros évtársulata — az alapszabályok 4-ik és 17. §-ban megállapított 6 év lejárván — feloszlik és végleg felszámol.

A ker. törvény 249. §-ának rendelkezése alapján felhivatnak mindazok, kiknek ez évtársulaton bármi néven nevezhető követeléseik vannak, hogy jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számítandó hat hó alatt követeléseiknek érvényt szerezni el ne mulasztassák.

Kis-Zomboron, 1899. évi február hó 4-én.

A választmány, mint igazgatóság.

158-3.2

A Hunyady-utca 621. számú Stoits-féle háznak az Árpád-utca néző épületében egy

129-3.3

utcai lakás

azonnal vagy május 1-től bérbevehető. Felvilágosítást ad Dr. Annau Ernő ügyvéd.

Meghívó.

A „Kis-zombori segély-egylet s hitelszövetkezet“
folyó évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor tartja

XV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a tagok ezennel meghivatnak.

T á r g y:

1. Elnöki jelentés s az 1898. évi mérleg bemutatása és 3 jegyzőkönyvhitelesítő kinevezése. (Alapszab. 25. §-a.)
 2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
 3. A mérleg megállapítása, a felmentvény megadása, a tiszta haszon felosztása s a kamatok kifizetési napjának megállapítása.
 4. Jelentés a IV-ik 10 kros évtársulat feloszlásáról, 5 tagu felszámoló bizottmány választása (Alapszab. 17. §.) s a kifizetés napjának mejelölése.
 5. Jelentés a IX-ik 10 kros és V-ik 15 frtos évtársulatok megalakulhatásáról.
 6. Választmányi indítvány a tisztviselők fizetésének megállapítása tárgyában.
 7. Elnök, 2 alelnök, 16 rendes és 2 pót-választmányi tag választása. (Alapszab. 26. §.)
 8. 3 rendes és 2 pót felügyelő-bizottsági tag választása. (Alapszab. 33. §.)
- Kis-Zombor, 1899. február hó 4-én.

A választmány, mint igazgatóság.

A „Kis-zombori segély-egylet s hitelszövetkezet“

1898-ik évi

z á r s z á m a d á s a.

Tartozik.	Mérleg-számla.		Követel.	
Vagyon.			Teher.	
Bélyegben	40—		IV-ik 10 kros törzsbetét	18025 70
Irodaszerek, könyvek és nyomtatv.	334 89		V-ik 10 kros törzsbetét	22180 —
Felszerelés	270 15	645 04	VI-ik 10 kros törzsbetét	18348 30
Megyei törzsbetét	672 —		VII-ik 10 kros törzsbetét	5826 —
Kötvény	52885 —		VIII-ik 10 kros törzsbetét	1937 90
Váltó-tárca	80170 —		II-ik 15 frtos törzsbetét	9285 —
Pénztár	3875 34	137602 34	III-ik 15 frtos törzsbetét	29055 —
			IV-ik 15 frtos törzsbetét	10110 —
			IV-ik évtársulat vagyona	3068 58
			V-ik évtársulat vagyona	1986 09
			VI-ik évtársulat vagyona	847 75
			VII-ik évtársulat vagyona	86 30
			Föl nem vett 15 frtos jutalékok	235 15
			Tartaléktőke	1161 10
			Magánbetét	5745 92
			„ után tőkésítve I. félév	124 22
			„ után tőkésítve II. félév	74 37
			Visszleszámítolási váltók	1650 —
			Folyó évi nyeresemény	8500 —
		138247 38		48450 —
				5988 72
				8990 76
				138247 38

Tartozik.	Veszteség- és nyereség-számla.		Követel.	
Veszteség.			Nyereség.	
Bélyeg és postánál	32 99		Kamat	8616 79
Irodaszerek, könyvek és nyomtatv.	191 26		Kezelés	2478 61
Felszerelés 10% értékvesztése	30 01	254 26	Átirási díjból	7 30
Magánbetétek után kifizetve	48 30		Késedelmi kötbérből	156 16
Magánbetétek után tőkésítve	198 59		Könyvdíjból	17 60
Visszleszámítolási kamat	95 60	342 49		
Adó	1183 94			
Házbér, fűtés és világítás	236 —			
Tiszti fizetések és napidíjak	721 —			
Vegysek	38 77	2179 71		
Folyó évi nyeresemény		8500 —		
		11276 46		
				11276 46

Kis-Zombor, 1898. deczember hó 31-én.

Váraai János s. k., pénztáros. Rónay Ernő s. k., elnök. Bacsó Sándor s. k., könyvelő.

(157—1.1.) Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kis-Zombor, 1899. évi január hó 28-án.

Kotsis Ferenc s. k., felügy.-biz. tag. Dr. Sziklai Károly s. k., felügy.-biz. elnök. Klein Henrik s. k., felügy.-biz. tag

A felügyelő-bizottság jelentése:

Tisztelt közgyűlés! A kis-zombori segély-egylet s hitelszövetkezet felügyelő-bizottsága a mai napon az egyleti könyveket megvizsgálván, azokat a mérleggel egyezőeknek találta, miért is úgy az elnökség és választmány, valamint saját maga részére a felmentvény megadását ajánlja, illetőleg kéri.

Kis-Zomboron, 1899. évi január hó 28-án.

Dr. Sziklai Károly s. k., mint a felügy.-biz. elnöke.

Klein Henrik s. k., felügy.-biz. tag.

Kotsis Ferenc s. k., felügy.-biz. tag.